

НАУКОВО-ДОСЛІДНА ГРУПА:

Мікуліна Марина Олександрівна

Кандидат економічних наук, доцент
Сумський національний аграрний університет, Україна

Клещ Олег Віталійович

здобувач вищої освіти факультету будівництва та транспорту
Сумський національний аграрний університет, Україна

Клименко Дмитро Володимирович

здобувач вищої освіти факультету будівництва та транспорту
Сумський національний аграрний університет, Україна

Тимченко Владислав Олексійович

здобувач вищої освіти факультету будівництва та транспорту
Сумський національний аграрний університет, Україна

Черниш Андрій Валерійович

здобувач вищої освіти факультету будівництва та транспорту
Сумський національний аграрний університет, Україна

Цьомка Андрій Віталійович

здобувач вищої освіти факультету будівництва та транспорту
Сумський національний аграрний університет, Україна

ОСНОВНИЙ ФАКТОР, ЯКИЙ СЛІД ВРАХОВУВАТИ ПРИ ПЛАНУВАННІ МАРШРУТІВ ДОСТАВКИ

Анотація. В сучасному світі цифрові технології розповсюдилися майже в усі сфери людської діяльності. Їхнє використання забезпечує більшу ефективність, в певному сенсі безпеку, зручність тощо. В останній час в транспортній логістиці активно впроваджуються системи, метою яких є автоматизація всього процесу. Починаючи від приймання товарів на складах до розписування маршрутів доставки. Існує безліч варіантів, як можна виконати поставлену задачу, але оскільки комп'ютер діє за введеним у нього алгоритмом, ефективність комп'ютера напряму залежить від налаштувань. Проте на більшості транспортних підприємствах України більшість процесів виконується «по-старому». Чому так відбувається – не тема нашого дослідження. Однак слід звернути увагу на те, що в погоні за ефективністю та швидкістю виконання намічених планів, деякі керівники вимагають від своїх підлеглих виконувати роботу із доставки товарів із неможливою швидкістю.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Огляд літературних джерел та подальше дослідження постачання продуктів харчування у місті Суми, проведений науково-дослідною групою: Мікуліною М.О., Клещом О.В.,

Клименком Д.В., Тимченком В.О., Чернишом А.В. та Цьомкою А.В., [1] виявив відсутність згадок про такий фактор, як мінімальний час у рейсі.

Мета роботи. Мета роботи полягає у поясненні важливості врахування цього фактору під час планування логістичних операцій.

Основні результати дослідження. Означення мінімальний час у рейсі можна сформулювати, як найкоротший можливий період часу, за який транспортний засіб долає певний маршрут від пункту відправлення до пункту/пунктів призначення за всіх наявних умов і обмежень. До факторів, що впливають на мінімальний час у рейсі можна віднести: відстань між пунктом виїзду і пунктом призначення, обмеження швидкості, дорожні та погодні умови, тип та технічний стан транспортного засобу, пункти пропуску, митниці, платні дороги, зупинки на дозаправку та технічне обслуговування, затримки з вини водія та факторів, які від нього не залежать, час доби, людський фактор, стан здоров'я водія, особливості вантажу і специфіка роботи кожного окремого підприємства, політичні, соціальні або військові події тощо.

Через ряд вищезазначених факторів неможливо пришвидшити виконання рейсів, ніж це мінімальне або порогове значення.

Продовжуючи дослідження доставки продуктів харчування у місті Сум, ми підтвердили думку, що завантаження автомобіля звечора надає певні переваги, такі як ранній виїзд, можливість зробити додатковий рейс, а відповідно і заробити, не стояти або стояти в більш коротких чергах у пунктах призначення та відсутність затримок із отриманням документів. Однак завантаження звечора не пришвидшує саме виконання рейсу. В залежності від кількості точок, черг, ваги вантажу та інших особливостей кожного окремого маршруту доставки в місті Суми, автомобіль буде в рейсі від 4 до 7 годин, в середньому 5 годин. Саме тому, виїжджаючи о 8 годині ранку, автомобіль повертається о 12-13 годині, і для того, щоб зробити ще один рейс, необхідно виконати наступні умови:

1) Відсутність затримки при завантаженні на другий рейс.

2) Другий рейс має бути близьким за відстанню, незначним по тоннажу та невимогливим до браку часу.

Дані умови ми вивели у зв'язку із тим, що на торгових точках існують правила про неприймання товару після зазначеного часу (в кожного він індивідуальний). Якщо припустити, що серед точок вивантаження у нашого гіпотетичного автомобіля на другий рейс, будуть торгові точки із обмеженням часу приймання товару до 16 години, і їх декілька, то в залежності від часу

прибуття автомобіля на територію АТП і часу її виїзду; існує можливість того, що цей рейс слід скасувати, адже робітники фізично не зможуть вкластися у часові рамки, що їх обмежують. Саме це ми і називаємо мінімальним часом у рейсі, який слід враховувати виходячи із суми всіх факторів, які на це впливають[2-3].

Висновок. На підставі всього вищесказаного, у підсумку можна впевнено сказати, що мінімальний час у рейсі є ключовим фактором, який повинен розуміти кожний логіст. Нехтування цим рано чи пізно призведе до затримок, конфліктів та непорозумінь, невиконання існуючих домовленостей і, можливо, сплати штрафних санкцій. Тому наша науково-дослідна група дотримується тієї думки, що люди, які займаються плануванням маршрутів доставки, мають з практичної точки зору знати особливості кожного із них.

Список використаних джерел:

1. Дослідження процесів постачання харчових продуктів у місті Суми [Електронний ресурс] / М. О. Мікуліна, О. В. Клещ, Д. В. Клименко [та ін.] // Modernization of today's science : experience and trends : collection of scientific papers «SCIENTIA» with Proceedings of the V International Scientific and Theoretical Conference, (Singapore, March 29, 2024). – Singapore : International Center of Scientific Research, 2024. – Рр. 28-31.
2. Марина М., Клещ О., Данило В., Паливода Є., Менеджмент у транспортній галузі // VI Міжнародна науково-теоретична конференція «SECTORAL RESEARCH XXI: CHARACTERISTICS AND FEATURES». 8 вересня 2023р., м. Чикаго. Чикаго, 2023. С. 107-109.
3. Роль транспортної географії при плануванні маршрутів доставки [Електронний ресурс] / В. М. Колодненко, О. В. Клещ, Д. В. Клименко [та ін.] // VI International Scientific and Theoretical Conference «Current issues of science, prospects and challenges», (Sydney, Australia, May 17, 2024). – Sydney, 2024. – Р. 103-105. – Режим доступу : <https://previous.scientia.report/index.php/archive/issue/view/17.05.2024>. – Заголовок з екрану.